

Sosialurin 90 ár:

Komið út í 90 ár uttan stöðg

Allir politiskir flokkar høvdu tørv á einum málgagni, tí varð Sosialurin stovnaður við tí endamáli at vinna nýstovnaða Janaðarflokkinum politiska undirtøku

EIRIKUR LINDENSKOV

Tann 24. mai í ár verða liðin 90 á síðani, at Sosialurin kom út á fyrsta sinni, og er blaðið – sum einasta føroyska blað, komið út uttan slit síðani øll hesi 90 árin.

90 ára dagurin fer at merkja blaðið næstu mánaðirnar, har vit fara at prenta ymiskt burtur úr gomlum bløðum.

Tað var tann nýstovnaði arbeiðarflokkurin í Føroyum, Føroya Javnaðarflokkur, sum stovnaði Sosialin, sum tá æt »Føroya Social-Demokrat«. Heitið varð kent úr Danmark, har arbeiðararøslan hevði fleiri bløð, sum bóru heitið »Social-Demokraten« – ofta í talu stýtt til »Socialen«.

Fyrstu 18 árin hevði blaðið danskt ávirkaða heitið, »Føroya Socialdemokrat«, við c og við ongari –ur-ending. Men 7. apríl í 1945 verður navnið »føroyskað« til »Føroya Sosial-Demokratur«.

Manna millum varð blaðið bara kallað »Sosialurin«, og tí valdu tey 2. apríl í 1955 at broyta navnið tilsvandi, og síðani hevur blaðið itið »Sosialurin«.

Tá blaðið flutti í nýggju blaðhúsinu á Argjum í 1982 varð roynt at gera blaðið meira til eitt tíðindablað heldur enn eitt politiskt blað. Tá fekk navnið forskoytið »Tíðindablaðið Sosialurin«.

Fyrsta eintakið av Sosialinum kom út 24. mai í 1927

Men í oktober í 2000 varð farið aftur til navnið »Sosialurin«. Talið av bløðum í Føroyum fylgdi talinum av politiskum flokkum. Áðrenn Javnaðarflokkurin varð stovnaður vóru bara tveir flokkar á tingi, Sambandsflokkurin og Sjálvstýrisflokkurin. Teir høvdu hvør sitt blað, Dimmalætting og Tingakross, sum virkaðu sum teirra máløgn.

Tey, ið stovnaðu Javnaðar-

flokkin ætlaðu sær so avgjørt at vinna sær nóg mikið av atkvøðum á valinum í 1928 soleiðis, at flokkurin kundi koma á ting. Tí var tað eitt krav, at flokkurin hevði sitt egnu blað, sitt egnu málgagn. Tí varð Sosialurin settur á stovn.

Næstu flokkarnir, sum vinna sær sæti á tingi, Fólkaflokkurin (Vinnuflokkurin) í 1936 og Tjóðveldi í 1950 hava eisini stovnað sitt egnu bløð til tess at fáa boðaskapin út kring landið, ávikavist Dagblaðið, sum kom á fyrsta sinni í 1935, og 14. September, sum kom á fyrsta sinni í 1947.

Bløðini eru øll hesi árin politiskt heft at sínum flokki, og tað sæst aftur í skrivningini. Tað er ikki fyrr enn útvarpið kemur í 1957, at føroyingar fáa tíðindi, sum eru óheft av politiskum áhugamálum. Gamaní hava verið onnur bløð eisini, sum ikki hava havt tilknýti til politisku flokkarnar. Men floksbløðini vóru bulurin í føroyska fjølmiðlaheiminum – áðrenn Útvarpið kom.

Politisku flokkarnir sótu framvegis á bløðunum heilt fram til aldarskiðið. Dimmalætting var tó ikki ogn hjá Sam-

bandsflokkinum. Men eigararnir stuðlaðu fult og fast Sambandsflokkinum, og Dimmalætting var líka trúgv ímóti sínum flokki, sum floksbløðini vóru ímóti teirra flokkum.

Longu í sjeytárunum royndi Sosialurin at flyta seg til at vera eitt tíðindablað. Politiska tilknýtið var tó eyðsýnt. Men sum tíðin leið, gjørdist floksbandið strævið – bæði fyri Javnaðarflokkin sum eigara og fyri óheftni hjá blaðnum. Dimmalætting loysti seg eisini spakuliga frá Sambandsflokkinum, men Dagblaðið og 14. September fóru bæði á húsagang, eins og Tingakrossur.

Í 2006 seldi Javnaðarflokkurin blaðið til nýstovnaða P/F Miðlafelagið, sum leiðsla og starvsfólk á Sosialinum høvdu stovnað til endamálið.

P/F Miðlafelagið eigur allan partapeningin í Sosialinum. Einasta endamál hjá Miðlafelagnum er at eiga Sosialin, og tað hevur ikki onnur handilslig áhugamál.

Minnist til
DANIELSENS CAFÉ
stutt frá
Sjónleikarhúsinum.

Allir fiskimenn
og
arbeiðsmenn!
gloymi ikki at vitja inn til
mín — besta og hugnalig-
asta pláss í Tórshavn.

Her fæst: Kaffi, the og øl, stult og greitt all
ið kann slokkja tosta. — Hampuligir prisir. —
Jacob Daniel

Jacob Vilhelmsen. Johs. O. Joensen. J. P. Henriksen.
Simun av Skarði. A. Ziska.

★★★★★★★★

Et Parti Sne

★★★★★★★★

sælges for en billig Pris le

Henvendelse

LD HANSEN

og

DRSHAVN.

Drekk ikki rúsdrekka!

Rúsdrekka er ett hitt størsta ónda mannana. Tað ger teimum skaða og skomm, ið drekka og avvara. Minkar finleika sálarinnar. Ger sterkan til sjúkling. Rettsigtaðan til byttling. Oyðir peningaligar og andligar ognir. Ger ósemju hjúna millum. Loypur klandur vinfólka millum.

Takið øll hendur saman og bannið rúsdrekka.

Allir Føroyingar kunnu gerast limir »Havnar avhaldsfelags». Árgjaldið hjá Havnarfólki er 4 kr., hjá bygðafólki 2 kr. Øll avhaldsfólk á bygð, eisini tey ið standa inni í øðrum avhaldsfelag, kunnu vitja lesistovna ella koma til fundar og samkomur í »Havnar avhaldsfelag».

At skriva undir og gerast limir kann hvør maður ella kvinna, ið kemur til ein okkara.

Jacob Vilhelmsen. Johs. O. Joensen. J. P. Henriksen.
Simun av Skarði. A. Ziska.

S.S. „Tjaldur“

ankom i Gaar, medhavende følgende
Passagerer: Mr. og Mrs. Dowd, Hr.
Dr. Rasmussen og Frue, Frk. Morten-
sen. Hr. og Fru Kaaber, Fyringenør
Brink, DirektørGeertsen, Fru Telegraf-
bestyrer Finsen, Fru Nolsøe Jacobsen,
Frk. Ingeborg Poulsen, Frk. Birgitte
Johannssen, Hr. Nygaard, Hr. Børge
Jensen, Hr. Peter Andreasen, Hr.
Hans Debess, Hr. Johan Barth Han-
sen, Fru Maskinmester Thjellefsen,
Frøknerne Hammer, Elisabets Joensen,
Marie Olsen og Sanna Djurhuus.